

novel iz zbirke »Die Leute von Seldwyla«, dve iz »Curiških novel«, in dve iz »Sinn-gedicht-a«. Novelam je pridejana zbirka Kellerjeve lirike in epike v verzih. Slovenskim knjižnicam bo zbirka dobrodošla, ker vsebuje najlepše, kar je napisal Keller, čigar dela so v tej izdaji priporočati vsaki učiteljski in srednješolski knjižnici, kar ne-izbrani Gottfried Keller sicer ne bi zaslužil.

Alois Stockmann S. I.: Die deutsche Romantik. Ihre Wesenszüge und ihre ersten Vertreter. Freiburg im Breisgau, 1921. Herder et Co. Pisatelj bistveno nikjer ne odkriva novih vidikov v ta študij, ki je našel v Nemcih doslej čudovito marljivih in veštnih raziskovalcev. Strnil pa je v prečudno tesno in vendar skrajno poljudno in lahko umljivo obliko vse dosedaj dognano o prvi romantični šoli, pri čemer je še našel priliko vedno zopet beležiti niti, ki so se evolucionalno snule iz volka in osnutka prve teoretične faze v romantiki v druge periode vse do najnovejših časov. Spričo Hayma, ki je težko kompendiozen ali Walzlovih študijev, ki predpostavljajo precejšnjo verziranost v frazeologiji nemške filozofije, je Stockmann pravi in prvi literarni Bölsche. Knjiga je časovno zelo važna, ker bi znala spričo novih romantičnih stremljenj biti uvod v umevanje sedanjega neoromanticizma. Vzrastla je ob študiji Novalisa in obsega oris bistvenih potez romantike, analizo Novalisa, Tiecka, A. W. Schlegla in Frid. Schlegla in krasno sestavljen pregled slovstvenega gradiva. Pisatelju, ki v predgovoru beleži, da se bavi s predštudijami nadaljnjih romantičnih dob (2. rom. šole), želimo materialno najboljšega uspeha. Da bo žel pohvalo in priznanje literarno veščega občinstva, ne dvomimo. Njegov »poizkus« je močno delo, ki ga mora biti nemški slovstvenostetski študij brezpogojno vesel.

Dr. I. Pregelj.

Josip Ribičič: Šest mladinskih iger. Izdala Založba Prosveta. Trst, 1922. Natisnila Tiskarna »Edinost«. Ribičič se je že zelo častno uveljavil kot pisatelj. Vseh petero iger njegovih v zbirki pomeni dobro odrsko blago. V resni igri je boljši. Najboljša, naravnost vzorna je »Mladjé«. Pa

tudi »Čudodelna srajca« in »Pri sv. Petru« sta vrli. Najslabša je »Vraže«, kjer moram občutiti konec drugega dejanja in začetek tretjega za dramatsko nemogoč spričo tega, da operira Ribičič tu z istočasnostjo dogodka v začasnosti odrske predstave. Tudi jezikovno ni ta burka brez hibe. Vovkova »Trije snubci« je dramatizacija po Milčinskem. Zelo priporočljiva za vse naše odre. Po tem prvem zvezku Prosvetne Mladinske knjižice želim še več podobnih, tako dobrih kot prvi, ki je dal ne le našim odrom, temveč tudi šolskim čitankam dramatičnih vzorcev, ki jih dozdaj nismo imeli. Naslovni list okusne knjige je narisal Bucik.

Dr. I. Pregelj.

E. Bauernfeld — R. Dobovišek: Dnevnik. Veseloigra v dveh dejanjih. Celje, 1921. Če že ni prav, da se prireja za slovenski ljudski oder dramatično blago najnižje in najslabše vrste, je tem manj opravičen tisk takega enodnevnštva, kakor je nemški »Dnevnik«, ki je v slovenski predelavi še neužitnejši, ker prireditelj ne pozna niti elementov zdrave režije in ne ume niti slovensko pisati, kakor je dokazal že v »Rodoljubu iz Amerike«. Škoda papirja, časa in morda hvalevrednega rodoljubnega hotenja avtorjevega, ki ga tako delo pač ne bo privedlo v nebesa slovenskih — kulturnih delavcev.

Dr. I. P.

Igo Kaš: Dalmatinske povesti. V Ljubljani, 1920. Izdala Zveza kulturnih društev. Založila Tiskovna zadruga.

»Prosveti in zabavi« je zbranih v mali obliki sedem Kaševih »dalmatinskih« novel. Te neambiciozne stvari so bile v devetdesetih letih nekam čudna in deloma po češkem okusu aktualna epska snov, ki sta jo ob Kašu pisala še Perušek pa Podlimbarski. Ali je Kaš v kakšni odvisnosti od hrvatskih in srbskih pisateljev »dalmatinstva«, ne vem. Vidim pa v njem njim sorodnega romantičarja in epigona, ki še prav nič ne ve o verističnem in folklornem orisu zemlje in človeške duše. Romantizem njegovega morja je ponovil sicer še pred nedavnim Ks. Meško (Drama na morju). Najboljša v zbirki je »Stipo«.

Dr. I. P.